

MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA ĐỊNH KỲ GIỮA HỌC KÌ I MÔN TIẾNG VIỆT LỚP 5
Năm học 2025 – 2026

TT	Chủ đề, mạch kiến thức Phần kiểm tra đọc	Số câu, câu số, số điểm	Mức 1		Mức 2		Mức 3		Tổng cộng		
			TN	TL	TN	TL	TN	TL	TN	TL	
1	Đọc thành tiếng	2 điểm	Đọc vừa đủ nghe, rõ ràng, diễn cảm, biết ngắt nghỉ hơi đúng ở các dấu câu, cụm từ; tốc độ đọc 90-100 tiếng; và trả lời 1 câu hỏi liên quan đến nội dung bài vừa đọc trong thời gian 2 phút/ học sinh. GVCN kiểm tra trong các tiết ôn tập, đánh giá giữa HK I.								
2	Đọc hiểu	8 điểm									
2.1	Đọc hiểu văn bản: - Xác định được nội dung của bài đọc; - Xác định được những chi tiết trong bài đọc; - Hiểu được ý nghĩa của bài đọc.	Số câu	2		2			1	4	1	
		Câu số	1,2		3,4			5			
		Số điểm	1,0		1,0			1,0	2,0	1,0	
2.2	Kiến thức tiếng Việt: - Tìm và xác định được từ đồng nghĩa, từ đa nghĩa, đại từ thuộc chủ điểm: Thế giới tuổi thơ, Thiên nhiên kì thú. - Đặt câu với từ tìm thuộc chủ điểm: Thế giới tuổi thơ, Thiên nhiên kì thú - Xác định được từ đồng nghĩa, từ đa nghĩa, đại từ. - Đặt câu với từ đồng nghĩa, từ đa nghĩa, đại từ.	Số câu	2		1	1		1	3	2	
		Câu số	6,7		8	9		10			
		Số điểm	2,0		1,0	1,0		1,0	3,0	2,0	
Tổng phần đọc hiểu và kiến thức Tiếng Việt		Số câu	4		3	1		2	7	3	
			4		4		2	10			
		Số điểm	3,0		2,0	1,0		2,0	5,0	3,0	
			3,0		3,0		2,0	8,0			
		TLV 10 điểm	- Viết bài văn tả về cảnh đẹp thiên nhiên.								

Họ tên học sinh:.....Lớp: .....

I. Đọc hiểu - Luyện từ và câu (8 điểm) (30 phút)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi ở dưới:

Tại sao chim bồ câu thành biểu tượng của hòa bình?

Theo Kinh Thánh, ngày xưa, trước khi xảy ra nạn đại hồng thủy, Thượng đế chỉ báo riêng cho một người tốt là Nô-e để ông chuẩn bị một con thuyền lớn lánh nạn. Trận đại hồng thủy kéo dài 150 ngày, núi cao, nhà cửa, con người đều chìm trong biển nước. Chỉ riêng gia đình, Nô-e cùng gia súc, gia cầm nhờ có chiếc thuyền nên thoát chết. Khi nước sắp rút, Nô-e thả chim bồ câu đi thám thính. Bồ câu chỉ lượn hết vòng rồi bay về. Nhờ thế, Nô-e biết rằng khắp nơi vẫn chìm ngập trong nước. Vài ngày sau, Nô-e lại thả chim bồ câu. Chim bay một lát rồi trở về, mỏ ngậm một nhánh ô liu. Nô-e vui mừng biết rằng nước đã rút, cây cối đang hồi sinh, bèn đưa gia đình trở về.

Từ câu chuyện đó, chim bồ câu và nhánh ô liu trở thành dấu hiệu báo tin cuộc sống yên lành.

Trong chiến tranh thế giới thứ hai, phát xít Đức chiếm thủ đô Pa-ri của nước Pháp, chúng giết hại một cậu bé cùng những chú chim bồ câu cậu đang nuôi. Họa sĩ Pi-ca-sô đã vẽ một chú chim bồ câu đang bay lượn để tưởng niệm cậu bé, thể hiện ước nguyện hòa bình. Năm 1950. Pi-ca-sô lại vẽ một chú chim bồ câu đang bay, mỏ ngậm nhánh ô liu gửi tặng Đại hội hòa bình thế giới. Từ đó chim bồ câu được chính thức công nhận là biểu tượng của hòa bình.

Theo IN-TO-NÉT

Hãy khoanh vào đáp án trước câu trả lời đúng hoặc làm theo yêu cầu bài tập:

Câu 1: Nhờ đâu , gia đình Nô-e thoát chết trong trận đại hồng thủy ? (0,5 điểm)

- A. Nhờ chuẩn bị thuyền theo lời chỉ dẫn của Thượng Đế.
- B. Nhờ thả chim bồ câu đi thám thính.
- C. Nhờ biết nơi cây cối đang hồi sinh.
- D. Nhờ chim bồ câu báo tin.

Câu 2: Nô-e thả chim bồ câu lần thứ nhất và biết được điều gì ? (0,5 điểm)

- A. Nước đã rút.
- B. Trận đại hồng thủy kéo dài 150 ngày.
- C. Khắp nơi vẫn chìm ngập trong nước.
- D. Núi cao, nhà cửa, con người đều chìm trong biển nước.

Câu 3: Nô-e thả chim bồ câu lần thứ hai, bồ câu ngậm nhánh ô liu bay về báo hiệu điều gì ? (0,5 điểm)

- A. Nước vẫn chìm ngập khắp nơi.
- B. Trận đại hồng thủy kéo dài 150 ngày.
- C. Nước đang từ từ rút.

D. Nước đã rút, cây cối đã hồi sinh, cuộc sống yên bình đã trở về.

Câu 4: *Họa sĩ Pi-ca-sô vẽ bức tranh chim bồ câu để thể hiện điều gì ?(0,5 điểm)*

- A. Để thể hiện câu chuyện về ông Nô-e.
- B. Để thể hiện ước nguyện hòa bình.
- C. Để thể hiện lòng căm thù phát xít Đức.
- D. Để thể hiện vẻ đẹp của chim bồ câu.

Câu 5: *Hãy nêu nội dung chính của câu chuyện trên(1 điểm)*

.....
.....
.....
.....

Câu 6: *(1 điểm) Dòng nào dưới đây có từ “chân” mang nghĩa gốc?*

- A. Cỏ non xanh tận chân trời.
- B. Dưới chân tôi cát biển đùa với sóng
- C. Dưới chân giường có một cái hòm hiện ra
- D. Chiếc kiềng có ba chân

Câu 7. *(1 điểm) Dòng nào dưới đây là nhóm các từ đồng nghĩa?*

- A. lung linh, long lanh, lóng lánh, mênh mông.
- B. vắng vẻ, hiu quạnh, vắng ngắt, tĩnh mịch
- C. bao la, mênh mông, thênh thang, lung linh.

Câu 8: *(1 điểm) Trong các câu dưới đây có mấy đại từ?*

“ Mây đen kéo đến đầy trời . Nhưng chúng tôi chẳng chú ý đến điều đó.”

- A.1 đại từ
- B. 2 đại từ.
- C. 3 đại từ.
- D.4 đại từ.

Câu 9: *Em hãy tìm một từ đồng nghĩa với từ “chịu khó” và đặt câu với từ vừa tìm được. (1 điểm)*

.....
.....
.....
.....

Câu 10. *Đặt câu để phân biệt các nghĩa của từ "lạnh" theo gợi ý sau : (1 điểm)*

- a) Có nhiệt độ thấp hơn mức trung bình một chút.

.....

- b) Có tác dụng mang lại cảm giác mát mẻ,dễ chịu:

.....
.....
.....
.....

II. Tập làm văn (10 điểm)

Đề bài: Xung quanh em có rất nhiều cảnh thiên nhiên tươi đẹp. Em hãy viết bài văn tả về một cảnh đẹp thiên nhiên mà em biết.

ĐÁP ÁN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I MÔN TIẾNG VIỆT LỚP 5
Năm học 2025 – 2026

I. ĐỌC HIỂU – LUYỆN TỪ VÀ CÂU (8 điểm)

Câu 1 (0,5 điểm) A

Câu 2. (0,5 điểm) C

Câu 3. (0,5 điểm) D.

Câu 4. (0,5 điểm) B.

Câu 5. (1 điểm) Nội dung chính của bài văn là gì?

HS trả lời 1 trong các ý sau:

-: Câu chuyện giải thích cho chúng ta biết vì sao chim bồ câu trở thành biểu tượng hòa bình của thế giới

Câu 6. (1 điểm)

B.

Câu 7. (1 điểm)

B

Câu 8. (1 điểm)

B.

Câu 9. (1 điểm) Tìm 2 từ đồng nghĩa với từ: chịu khó. Đặt 1 câu với 1 từ vừa tìm được.

Mỗi phần đúng được 0,5 điểm

VD: Cần cù; (chăm chỉ) ..... (0,5 điểm)

Bạn Lan rất chăm chỉ học tập. (0,5 điểm)

.....

Câu 10. (1 điểm) Đặt cho mỗi nghĩa sau đây của từ đầu một câu tương ứng. Mỗi phần đúng được 0,5 điểm

a/ Em rất thích uống nước lạnh nước ấm .

.....

b/ Dòng nước mát lạnh khiến chúng tôi hết sức thích thú.

.....

II. TẬP LÀM VĂN (40 phút) - (10 điểm)

1. Mở bài: **1,5 điểm**

- Giới thiệu được cảnh thiên nhiên.

2. Thân bài: **5 điểm**

2.1. Nội dung: **3 điểm**

- Nội dung: Viết bài văn tả lần lượt từng bộ phận của cảnh hoặc tả theo trình tự thời gian (**2 điểm**)
- Kết hợp tả cảnh với tả những sự vật có liên quan, và hoạt động của con người (**0,5 điểm**)

2.2. Kỹ năng: **2 điểm**

- Biết dùng từ đặt câu, diễn đạt được rõ ý của mình (**0,5 điểm**)
- Sắp xếp các ý theo trình tự hợp lí, triển khai được các ý từ ý chính (**0,5 điểm**)
- Liên kết các câu chặt chẽ, liền mạch, không rời rạc. (**0,25 điểm**)
- Vận dụng linh hoạt các biện pháp so sánh, nhân hóa, liên tưởng. (**0,25 điểm**)
- Sử dụng linh hoạt nhiều giác quan khi miêu tả phong cảnh. (**0,5 điểm**)

3. Kết bài: **1,5 điểm**

- Nêu được tình cảm, cảm xúc về cảnh vừa tả....

4. Bài văn có sáng tạo: **1 điểm**

5. Viết đúng chính tả, chữ viết rõ ràng, sạch đẹp: **1 điểm**

- Chữ viết không rõ ràng, mắc quá nhiều lỗi chính tả, không rõ nội dung tả, trình bày sai quy định văn bản, bài viết xấu, bản: toàn bài cho **1 điểm**.